

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

OR Všechny uvedené knihy byly publikovány v Londýně, není-li uvedeno jinak. Motto je z knihy George D. Painterera „Marcel Proust“ (Penguin 1983), str. 357–8.

Kapitola I

1. F. H. Hinsley a kol., *British Intelligence in the Second World War* (HMSO 1979, 1981), str. i, 15–19.
2. V 1946. Cit. z knihy M. R. D. Foota, *SOE in France* (HSMO 1966), str. 2.
3. Bickham Sweet-Escott, *Baker Street Irregular* (Methuen 1965), str. 20–1, 35.
4. Brian Montgomery, *A Field Marshal in the Family* (Constable 1973), str. 79, citace jeho bratra Bernarda.
5. Informace vdovy po něm, prostřednictvím Joan Bright Astleyové, která píše jeho životopis.
6. Viz M. R. D. Foot (red.), *War and Society* (Elek 1973), str. 67–9.
7. Každý, kdo má jen školské vzdělání ve francouzštině, si může přečíst překlad knihy How to Use High Explosives, jež obsahuje výtečné ilustrace, v knize Marca Leprouxe *Nous, les terroristes* (Monte Carlo: Solar 1947), str. i, 278–88, pokud se titul dá sehnat.
8. Jak uvádí John Mulgan v *Report on Experience* (Oxford: 1947), 107, jedné z nelepších knih o SOE.
9. Viz David Walker, *Adventure in Diamonds* (Evans 1955) a Chidsonův nekrolog v *The Times*, ze 4. října 1957.
10. Merlin Minshall, *Guilt-Edged* (Bachman & Turner 1975), str. 143–94.
11. Viz L.V.S. Blacker, *On Secret Patrol in High Asia* (Murray 1922).
12. Chatto & Windus 1939.
13. Geoffrey Household, *Against the Wind* (Michael Joseph 1958), str. 98–120.
14. *The Last Ditch* (Cassell)
15. Srov. Stephen Roskill, *Hankey, Man of Secrets* (Collins, 1974), str. iii, 446–8.
16. PRO, CAB 66/7, WP (40)168; dále viz P. M. H. Bell, *A Certain Eventuality* (Saxon House 1974), zejm. kap. 3.
17. Ocitováno ze zápisu (veřejně nedostupného) ve Footově knize *France*, 7–8. (Čtenáři, kteří nepovažují za příliš solidní časté odkazování na mé vlastní knihy, ať mi laskavě dovolí poznamenat, že mi z toho neplyne autorský honorář ani výpůjční práva.)

18. Ocitováno z verze MI R, *ibid.* 8; menší odlišnosti od verze, jejíž část publikoval Dalton ve své knize *The Fateful Years* (Muller 1957), str. 368.
19. Srov. „Nigel West“, M 16 (Weidenfeld & Nicolson 1983), 88–90. Připravovalo se rovněž předání řízení SOE bezpečnostnímu odboru pod vedením Lorda Swintona; srov. J. R. M. Butler, *Grand Strategy* (HMSO 1957), str. ii, 261, a dále F. H. Hinsley a C. A. G. Simkins, *British Intelligence in the Second World War, v: Security* (HSMO 199), průběžně.
20. *The Fateful Years*, str. 379.
21. Uvedeno ve *France* (Foot), str. 8–9, bez doložení pramene.
22. Viz Hinsley, i, str. 25–6, 108–10, 137–8.
23. Viz L. de Jong, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de tweede Wereldoorlog* (The Hague: Staatsuitgeverij 1969), str. ii, 80–115.
24. (Sir) W.S. Churchill, *The Second World War* (Cassell 1949), str. ii, 192.
25. Ze spisu SOE; a srov. David Stafford, *Britain and European Resistance 1940–1945* (Macmillan 1980), str. 36. Ve Foreign Office List byl veden jako Berne.
26. Roskill, *Hankey*, iii, 447–8.
27. Srov. Foot, *France*, str. 6.
28. 9. září 1940: *ibid.* str. 149.

Kapitola II

1. Viz jeho *Memoirs of a British Agent* (1932, časté reprinty).
2. Kenneth Young (vyd.), *The Diaries of Sir Robert Bruce Lockhart* (Macmillan), str. i, 1915–1938 (1973); str. ii, 1939–1965 (1980).
3. PRO, FO 898. Viz Charles Cruickshank, *The political Warfare Executive* (Davis-Poynter 1977).
4. Viz Sefton Delmer, *Black Boomerang* (Secker & Warburg 1962); D. H. McLachlan, *Room 39* (Weidenfeld & Nicolson 1968); a Ellic Howe, *The Black Game* (Michael Joseph 1981).
5. PRO, AIR 27.
6. Viz Sir Charles Webster a A. N. Frankland, *Strategic Air Offensive against Germany* (HMSO 1961), str. iii, 286–7.

Kapitola III

1. Podle (Sira) Johna Colvilla v Sir John Wheeler-Bennett (vyd.): *Action This Day* (Macmillan 1968), str. 105.
2. Philip Williams, *Hugh Gaitskell* (Cape 1979), str. 102, 811.
3. Viz David Dilks (vyd.), *The Diaries of Sir Alexander Cadogan* (Cassell 1971), str. 446–7.
4. Detaily ve *Sweet is War* od Malcolma Munthe (Duckworth 1954), s fotografií.
5. Foot, *France*, str. 18.
6. *Souvenirs du Colonel Passy* (Monte Carlo: Solar 1947), str. i, 143.

7. Viz Bruce Marshall, *The White Rabbit* (Pan 1954), str. 92-3.
8. Viz Hugh Verity, *We Landed by Moonlight* (Ian Allan 1978), str. 88-90.
9. Viz C. E. Lucas Phillips, *The Cockleshell Heroes* (Pan 1957).
10. Rozhovor na místě s velícím důstojníkem SD, 1983.
11. Hinsley, str. ii, 668.
12. Sir Arthur Bryant (red.), *The Turn of the Tide 1939-1943* (Collins 1957) a *Triumph in the West 1943-1946* (Collins 1959).
13. Viz Kim Philby, *My silent War* (New York: Grove Press 1968), str. 75-6.
14. Srov. John Morley, *Life of Gladstone* (Macmillan 1903), str. iii, 491.
15. Uvedeno ve *France*, Foot, str. 27, „Ze spisu SOE“.
16. Sweet-Escott, str. 44.
17. Foot, *France*, str. 19, 24.
18. Ibid. str. 18.
19. Ibid. str. 77-8.
20. Dalton, *Fateful Years*, str. 288.
21. Sweet-Escott, str. 73-4.
22. Ibid. str. 95.
23. Charles Cruickshank, *The Fourth Arm* (Davis-Poynter 1977), str. 37-8.
24. Viz H. Montgomery Hyde, *The Quiet Canadian* (Hamish Hamilton 1962).
25. Ibid. str. vi.
26. Viz Hisley, str. ii, 739-46, a Stephen E. Ambrose, *Ike's Spies* (New York: Doubleday 1981), str. 58-62, 326.
27. Viz M. R. D. Foot a J. M. Langley, *MI 9* (Bodley Head 1979), str. 214-15.
28. Geoffrey Household, „The Hut“, v knize *Tales of Adventurers* (Michael Joseph 1952), str. 34.
29. Viz ukázky ve *France*, Foot, str. 499-504.
30. Nebo prý ne, viz ale *Rake's Progress* od Denise Rakea (Leslie Frewin 1968), str. 67, 71.
31. Foot, *France*, 46; John Lodwick, *Bid the Soldiers Shoot* (Heinemann 1958), str. 166.

Kapitola IV

1. Basil Davidson, *Special Operations Europe* (Gollancz 1980), str. 83-7, 98-103.
2. *History of the Communist Party of Great Britain*, 2 sv. (Lawrence & Wishart 1968-9).
3. *From Trotsky to Tito* (Lawrence & Wishart 1951).
4. Foot, *France*, str. 49.
5. Charles Cruickshank, *SOE in the Far East* (Oxford: OUP 1983), str. 11.
6. Srov. Wolfgang Leonhard, *Child of the Revolution* (Collins 1957, Ink Links 1979).
7. 360 HC Deb. 5s, 1326; *The Penguin Hansard* (Penguin 1940), str. i, 266.
8. Foot, *France*, str. 14.

9. Podle Concise DNB 1901–1970 (Oxford: OUP 1982), str. 494, je Sir Francis Nelson tím, kdo „vybudoval špionážní strukturu v Evropě navzdory vážným problémům“.
10. Foot, *France*, str. 41, 94.
11. Ibid. str. 197.
12. Jednání II, scéna 2, str. 537.
13. Srov. Dizzy Allen, *Fighter Squadron* (Kimber 1979), 184–5; a v próze Nancy Mitfordové *The Pursuit of Love* (Penguin 1949), str. 28.
14. Detaily ve *France*, Foot, příl.B.
15. Viz Hugh Popham, *FANY* (Leo Cooper 1984).
16. Viz Philippe de Vómeccourt, *Who Lived to See the Day* (Hutchinson 1961), str. 71–3, 93–4.
17. Foot, *France*, str. 14.
18. Viz M. R. Elliott-Bateman (red.), *The Fourth Dimension of Warfare* (Manchester: UP 1970), str. 113–15.
19. John Goldsmith, *Accidental Agent* (Leo Cooper 1971), str. 25.
20. *No Colours or Crest* (Panther 1960), str. 25; jde o neobyčejně sugestivní knihu.
21. *Inside North Pole* (překl. F. G. Reniera a Anne Cliffové), (Kimber 1953), str. 81.
22. *No Colours or Crest*, str. 19.
23. *Knights of the Floating Silk* (Hutchinson 1959), str. 68.
24. (Sir) Bernard Fergusson (později Lord Ballantrae), *Beyond the Chindwin* (Fontana 1955), str. 29–30.
25. William L. Cassidy (vyd.), *History of the Schools & Training Branch Office of Strategic Services* (San Francisco: Kingfisher Press 1983), str. 88. Oshawa – viz David Stafford, *Camp X* (Toronto 1986).
26. Foot, *France*, str. 55.
27. Rudyard Kipling, *Kim* (Macmillan 1901), kap. 9.
28. Foot, *France*, str. 58.
29. George Orwell, *Nineteen Eighty-Four* (Penguin 1954), str. 13–17; Leonhard, *Child of the Revolution*, str. 186.
30. M. R. D. Foot, *Resistance* (Eyre Methuen 1977), str. 46.

Kapitola V

1. Martin Gilbert, *Finest Hour* (Heinemann 1983), str. 746.
2. Podrobně se jejími akcemi zabývá kniha R. Stuarta Macrae, *Winston Churchill's Toyshop* (Kineton: Rounwood Press 1971).
3. *Biographical Memoirs of Fellows of the Royal Society* (1981), str. xxvii, 366.
4. Viz F. von Rintelen, *The Dark Invader* (Penguin 1936), str. 81–4.
5. Foot, *France*, str. 3.
6. Peter Hoffmann, *The History of the German Resistance 1939–1945* (Macdonald & Jane's 1977), str. 282–3.

7. Viz jeho *A Spy Has No Friends* (Deutsch 1952).
8. *No Colours or Crest*, str. 270–1.
9. Foot, *France*, str. 271.
10. Srov. Lord Normanbrook v knize Wheeler-Bennetta, *Action This Day*, str. 16–17.
11. *Skorzeny's Secret Missions* (Hale 1957), str. 34–5; Dominique Venner, *Les armes de la Résistance* (Paris: Grancher, 1976), str. 107; Derek Tulloch, *Wingate in Peace and War* (Macdonald 1972), str. 128–9.
12. A. Dansette, *Historie de la libération de Paris* (Paris: Fayard, 67 vyd., 1966), str. 327, překl.
13. Pierre Lorain, *Secret Warfare*, upravil a přeložil David Kahn (Orbis 1984), str. 112–35. Nikomu, kdo se zabývá podrobnostmi tohoto tématu, by neměl Lorain uniknout. Jeho tvůrčí pohled v mnohém odhaluje to, co si prověřili odvážní lidé na počátku čtyřicátých let v tajnosti.
14. Informace od profesora D. S. Grahama, Univerzita v New Brunswicku.
15. Lorain, *Secret Warfare*, str. 132.
16. Lorain, *Secret Warfare*, str. 136.
17. Její původ uvádí Pierre Lorain v knize *Les armes Américaines* (Paris: L'emancipatrice 1970), str. 60–4.
18. Ilustrace viz Lorain, *Secret Warfare*, str. 158.
19. Foot, *France*, str. 404.
20. Ilustrace viz Lorain, *Secret Warfare*, str. 139–41 a na obálce.
21. Ilustrace ibid. str. 142–3; princip dutý náboj-náraz je vysvětlen ibid. str. 146.
22. Viz Macrae, *Winston Churchill's Toyshop*, str. 221–3.
23. Ilustrace viz Lorain, *Secret Warfare*, str. 144–5.
24. Ilustrace ibid. str. 157.
25. L. Bell, *Sabotage!* (Werner Laurie, 1957), str. 35.
26. Cit. bez uvedení Newwittova jména v knize Foota, *France*, str. 56.
27. Anne-Marie Walters, *Moondrop to Gascony* (Macmillan 1946), str. 103.
28. *German Resistance*, str. 273.
29. Viz ilustrace v Lorainově *Secret Warfare*, str. 156.
30. Hoffmann, *German Resistance*, str. 274; schéma v jeho knize *Hitler's Personal Security* (Macmillan 1979), str. 123; ilustruje vybavení časovanou rozbouškou typu L.
31. Viz jeho *Seven Pillars of Wisdom* (Cape 1935), str. 594–6, 600.
32. Srov. M. R. D. Foot, *British Foreign Policy since 1898* (Hutchinson 1956), str. 138 & pozn.
33. Viz James Ladd, *SBS/The Invisible Raiders* (Arms & Armour Press 1983), str. 265.
34. Ibid. str. 178.
35. Lorain, *Secret Warfare*, str. 155.
36. Ibid.
37. Ibid. str. 155, ilustr. na str. 159.

Kapitola VI

1. „Rémy“, *Une affaire de trahison* (Monte Carlo: Solar 1947), str. 45, překl.
2. Srov. Julian Amery, *Approach March* (Hutchinson 1973), str. 240–1.
3. *Hugh Dormer's Diaries* (Cape 1947), str. 114.
4. George Millar, *Horned Pigeon* (Pan 1957), str. 253–4, 256–8, 295–311.
5. Srov. M. R. D. Foot, *Six Faces of Courage* (Methuen 1978), str. 62–3, 129–30.
6. Arthur Koestler, *Scum of the Earth* (Cape 1941), str. 88–136, i přes románovou formu má jádro autobiografické.
7. Nekrology v *Times* z 27. a 31. května 1982.
8. Admirálita SOE, 1. června 1943, citováno z historie námořní sekce SOE ve Footově knize *France*, str. 65.
9. Ocitováno ze stejného zdroje, *ibid.*, str. 66.
10. Podrobnosti *ibid.*, str. 471–2.
11. Srov. odkazy na soukromý pozemek „Newman“ v knize George Millara *The Bruneval Raid* (Bodley Head 1974).
12. Viz Patrick Beesly, *Very Special Admiral* (Hamish Hamilton 1980), str. 205–13.
13. Za tuto informaci vděčím Maurice Huttovi.
14. Foot, *France*, str. 62; rozhovor se Sicotem, 1967.
15. Nelson 1951.
16. Referát C. S. Hamptona přednesený na St. Anthony College v Oxfordu, při příležitosti konference v r. 1962.
17. Ralph Barker, *The Blockade Busters* (Chatto & Windus 1976), str. 80, podání je částečně podloženo vzpomínkami, částečně vyplývá z dokumentů FO a admirality.
18. *The Giant-Killers* (Michael Joseph 1975).
19. *Ibid.*, str. 48.
20. Barker, *Blockade Busters*, str. 75.
21. J.E. A(ppleyard), *Geoffrey* (Blandford Press 1946), str. 53.
22. *Ibid.*, str. 71–8; Sweet-Escott, str. 59.
23. Charles Cruickshank, *Deception in World War II* (Oxford: OUP 1981), str. 61–70.
24. Foot, *France*, str. 67 a pozn.
25. *Ibid.*, str. 67; Foot, *Resistance*, str. 38–9.
26. Sweet-Escott, str. 196, 222–5; viz rovněž John Lodwick, *The Filibusters* (Methuen 1946).
27. Podrobnosti v Cruickshankovi, *Far East*, str. 94–102.
28. Viz ostrou kritiku, *ibid.*, str. 100–2.
29. Srov. *ibid.*, str. 37. Schémata a podrobnosti v Laddovi, *SBS*, str. 10, 261–2.
30. Foot, *France*, str. 153–4; J.E.A., *Geoffrey*, str. 59–61 (nesprávně datováno).
31. Cruickshank, *Far East*, str. 99–100.
32. Foot, *France*, str. 62.
33. Viz jeho *Seven Times Seven Days* (McGibbon & Kee 1958), str. 63–70.

34. Viz Marie-Madeleine Fourcadová, *Noah's Ark* (Allen & Unwin 1973), str. 153–63.
35. Nejnovější zpracování je v knize Ambrose, *Ike's Spies*, str. 29–35.
36. Cruickshank, *Far East*, str. 94–6; Ian Trenowden, *Operations Most Secret: SOE, the Malayan Theatre* (Kimber 1978).
37. Foot, *France*, str. 153.
38. Ibid. str. 13.
39. John Connell, *Wavell* (Collins 1964), str. 177–80, 183.
40. Foot, *France*, str. 76, 157.
41. Použitelnost ibid. str. 76; k „Ascension“ viz Foot, *Resistance*, str. 103.
42. Schéma v Lorainově knize *Secret Warfare*, str. 110; viz rovněž fotografie č. 21.
43. Ibid. str. 111 s grafem.
44. Viz např. Paul Guillaume, *La Sologne au temps de l'héroïsme et de la trahison* (Orleans: Imprimerie Nouvelle 1950), str. 64–6.
45. Kemp, *No Colours or Crest*, str. 247.
46. Foot, *France*, str. 80.
47. Rake, *Rake's Progress*.
48. (Sir) Alexander Glen, *Footholds against a Whirlwind* (Hutchinson 1975), str. 161.
49. Foot, *France*, str. 81–2.
50. Foot, *Resistance*, str. 56.
51. *Far East*, str. 36.
52. Viz R.W. Seton-Watson, *Masaryk in England* (Cambridge: CUP 1943), str. 34–5.
53. Viz Josef Garliński, *Poland, SOE and the Allies* (Allen & Unwin 1969), str. 78–81.
54. Hugh Verity, *We Landed by Moonlight*, str. 119–20.
55. Cit. z Footovy knihy *France*, str. 92, z historie jedné sekce SOE.
56. Ibid. str. 76.
57. Obr. ve Verityho knize, příl. B.
58. Nákresy a nárysy Lysandera a Hudsona v Lorainovi, *Secret Warfare*, str. 92–5.
59. Ibid. str. 94. Lorain mu mylně přisuzuje dolet 2 880 km. Údaj s menším počtem km pochází od J.G. Beevora, v knize *SOE* (Methuen 1981), str. 61.
60. Foot, *France*, str. 478–88.
61. Verity, *We Landed by Moonlight*, str. 195.
62. W. F. Craven a J. L. Cate (red.), *The Army Air Forces in World War II* (Chicago: UP 1951), str. iii, 505–10.
63. Garliński, *Poland, SOE and the Allies*, str. 69 & pozn.
64. Foot, *France*, str. 61.
65. Foot, *Resistance*, str. 108.
66. H.J. Giskes, *London Calling North Pole* (Kimber 1953), str. 102–3.
67. Užitečné ilustr. jak „Eureky“ tak S-telefonu v Lorainovi, *Secret Warfare*, str. 96–101; kruhový diagram S-telefonu ibid. str. 179–80.

68. Viz diagram, *ibid.* str. 37–42.
69. Viz Foot, *France*, str. 268. Jejich případ byl projednáván s plným pochopením jak pro ně, tak i jejich přátele, méně tak s pochopením pro SOE – v knize Elizabeth Nicholasové *Death Be Not Proud* (Cresset Press 1958).
70. Srov. Foot, *France*, str. 26.
71. Srov. Sweet-Escott, str. 104–6.
72. Užitečné graf. znázornění v Lorainovi, *Secret Warfare*, str. 31, 40.
73. Rozhovor se Sporborgem, 1983.
74. Ronald Levin, *Ultra Goes To War* (Hutchinson 1978) nahrazuje všechny předchozí verze a Levina zase nahrazuje Hinsley.
75. Ilustr. obou těchto přístrojů v Lorainovi, *Secret Warfare*, str. 44–6; krystalka je jasně vidět na str.46.
76. *Ibid.* str. 47.
77. *Ibid.* str. 48–51.
78. Rozhovor s autorem, 1962.
79. Sweet-Escott, str. 105.
80. *Souvenirs*, str. ii, 185.
81. *Secret Warfare*, str.174.
82. Ilustr. *ibid.* str. 52–3.
83. Ilustr. *ibid.* str. 54–5, s nákresem na str.176.
84. Foot, *Resistance*, str. 14–15.
85. Ilustr. v Lorainovi, *Secret Warfare*, str. 56-7, diagram na str. 177.
86. *Ibid.* str. 60–1.
87. *Ibid.* str. 171.
88. Viz Foot, *France*, str. 329–30.
89. Viz Thomas, *The Giant-Killers*, str. 61–2.
90. Foot, *France*, str. 105.
91. *Have His Carcase* (Gollanz 1932), kap. 26–9.
92. Lorain, *Secret Warfare*, str. 77–9; Foot a Langley, *MI 9*, str. 177–8, 322–4.
93. Lorain, *Secret Warfare*, str. 69–71, 181–2.
94. Viz *ibid.* str. 71–4.
95. Ukázky *ibid.* str. 183.

Kapitola VII

1. Cit. z *Yale Alumni Magazine and Journal* (New Haven: prosinec 1983), str. xlvii (3), 26; reference, za niž vděčím plukovníku Walteru L. Pforzheimerovi, který dokument vlastní.
2. Viz Sweet-Escott, str. 137–40.
3. Foot, *France*, str. 71.
4. *Ibid.* str. 366.
5. Viz (sir) Fitzroy Maclean, *Eastern Approaches* (Cape 1949), str. 470–96.
6. Kemp, *No Colours or Crest*, str. 124–25.
7. Rozhovor s ním, 1983.
8. Cit. z Footovy *France*, str. 121, z poznámek o historii sekce.

9. Sweet-Escott, str. 105.
10. Foot, *France*, str. 125, z aktuální zprávy.
11. Viz Fourcade, *Noah s Ark*, str. 70–2, 86, 116–21, 148–53.
12. Ani jedno z publikovaných podání není zcela přesné, dokonce ani nejlepší z nich, de Jongova *Het Koninkrijk...*, sv. V (1974) a IX (1979).
13. Uvedeno v de Jongovi, sv. IX, 1452–53; dále viz Airey Neave, *Saturday at MI 9* (Hodder & Stoughton 1959), str. 205–13.
14. Cit. z Philipa Johnse, *Within Two Cloaks* (Kimber 1979), str. 172. Odlišný text, zpětný překlad v Giskesově *London Calling North Pole*, str. 135.
15. Johns, *Within Two Cloaks*, str. 171–91.
16. Rozhovor s generálmajorem Frostem, který jako podplukovník udržel severní cíp arnhemského mostu; s jeho protivníkem generálem SS Harmelem a Mijnheerem Deussem, jedním z vůdců místního odboje, 13. července 1983.
17. Neave, *Saturday at MI 9*, str. 282–94.
18. Viz Cruickshank, *Far East*, str. 204–6.
19. Giskes, *London Calling North Pole*.
20. *La Résistance 1940–1945* (Brussels: La Renaissance du Livre 1968).
21. Z rozhovoru s jedním z nich.
22. Foot, *France*, str. 274–75; Hinsley, str. ii, 668.
23. Foot, *France*, str. 331.
24. *Ibid.* str. 347.
25. Jean Overton Fuller, *Born for Sacrifice* (Pan 1957).
26. Foot, *France*, str. 346.
27. *Ibid.* str. 335, 329–30.
28. *Ibid.* str. 347.
29. Viz jeho *The Double-Cross System in the War of 1939–1945* (Yale UP 1972).
30. Nekrolog za „Xaviera“ (R. H. Heslopa) v *Times*, 18. ledna 1973.
31. Clement Fereyre, *Les Chapeliers de Rodolphe* (Lyon: Beaux-Arts 1980), str. 72–77.
32. Viz Jens Kruuse, *Madness at Oradour* (Secker & Warburg 1967) a Max Hastings, *Das Reich* (Michael Joseph 1981).
33. Poučný dohad najdete v Davidovi Mureovi, *The Last Temptation* (Buchan & Enright 1984), str. 134–7, 200–2.
34. Montgomery, *A Field-Marshal in the Family*, str. 70.
35. George Millar, *Maquis* (druhé vyd. Pan 1956), str. 14.
36. *The Times* z 10. ledna 1981, str. 10a.
37. *No Colours or Crest*, str. 239.
38. Viz R. J. T. Hills, *Phantom was There* (Arnold 1951).
39. Viz T.J.T. a E.P.T. (jeho matka a bratr) (nakl.), *There is a Spirit in Europe...* (Gollanz 1947); a Stowers Johnson, *Agents Extraordinary* (Hale 1975).

Kapitola VIII

1. 22. července 1940 ve Footově *France*, str. 9; skutečný záznam musí být teprve uvolněn.

2. Z několika titulů o Reillym je poměrně solidní kniha Robina Bruce Lockharta *Ace of Spies* (Hodder & Stoughton 1967).
3. David Carlton, *Anthony Eden* (Allen Lane 1981), str. 184.
4. Např. W. G. Krivitsky *I was Stalin's Agent* (Hamish Hamilton 1939), str. 60, 75, 106, 113–14.
5. (Sir) Douglas Dodds-Parker, *Setting Europe Ablaze* (Windlesham, Surrey: Springwood Books 1983), str. 114–16, a jeho dopis v literární příloze *Timesu* ze 14. října 1983.
6. Dodds-Parker, str. 117, a soukromá informace.
7. Viz J. G. Beevor, *SOE: Recollections and Reflections* (Bodley Head 1981), str. 47.
8. P. Trouillé, *Journal d'un Préfet pendant l'Occupation* (Paris: Gallimard 1964), str. 202–3.
9. Phyllis Auty a Richard Clogg (nakl.), *British Policy towards Wartime Resistance in Yugoslavia and Greece* (Barnes & Noble 1975) str. 223–25.
10. (Sir) Fitzroy Maclean, *Eastern Approaches* (Cape 1949), str. 281, 402–3.
11. Viz Charles Cruickshank, *Deception in World War II* (Oxford: OUP druhé vyd. 1981), str. 61–74.
12. Rozhovor s plukovníkem Bevanem, 1976.
13. Viz Magne Skodvin, „Norwegian Non-Violent Resistance during the German Occupation“, v knize Adama Robertse (nakl.), *The Strategy of Civilian Defence* (Faber 1957), str. 136–54.
14. Překl. (Sir) Cecil Parrott (Heinemann a Penguin 1973).
15. V. Mastný, *The Czechs under Nazi Rule* (New York: Columbia UP 1971), str. 160.
16. Viz Anna Simoniová, *Publish and Be Free* (Britské Muzeum 1975).
17. Podrobnosti v knize Davida Littlejohna, *The Patriotic Traitors* (Heinemann 1972).
18. Foot, *France*, str. 159–60.
19. *Suicide of a Nation?* (Hutchinson 1963), str. 8.
20. Viz Michael Bentine, *The Door Marked Summer* (Granada 1981), str. 176.

Kapitola IX

1. Viz D.E. Walker, *Lunch with a Stranger* (Wingate 1957), str. 87.
2. *Enciclopedia Italiana*, xiv, 849a (Milán 1932), heslo Fašismus; angl. překl. Jane Soamesová – *The Political and Social Doctrine of Fascism* (Hogarth Press 1933), str. 11.
3. Foot, *France*, str. 142.
4. Carl von Clausewitz, *On War*, vyd. a překl. Michael Howard a Peter Paret (Princeton: UP 1976), str. 114.
5. Ibid. str. 483.
6. 1. května 1944, podle svědectví Maurice Southgatea („Hectora“) v rozhovoru z r. 1969.
7. *No Colours or Crest*, str. 204.

8. Viz Foot, *France*, str. 98.
9. Ibid. str. 284 a soukromá informace.
10. Heinemann 1942.
11. Viz odkazy v knize sira Michaela Howarda, *British Intelligence in the Second World War, v: Deception* (HSMO 1990), jediný autentický dosud publikovaný pramen o dané problematice.
12. *Strand Magazine*, XXXVI, str. 705 (prosinec 1908), na konci „The Adventure of the Bruce-Partington Plans“; reprint v *His Last Bow* (1917), str. 170–71.
13. Elliott-Bateman (red.), *Fourth Dimension of Warfare*, str. 113.
14. Cassell 1943.
15. Henri Michel, *Bibliographie Critique de la Résistance* (Paris: Sevpen 1964), str. 84.
16. Srov. Foot a Langley, MI 9, str. 42.
17. Pořad posmrtně, 7. března 1984.

Kapitola X

1. I. C. B. Dear a M. R. D. Foot, (red.) *Oxford Companion to the Second World War* (Oxford University Press 1995).
2. Viz H. Montgomery Hyde, *Secret Intelligence Agent* (Constable 1982), str. 247–58.
3. Ibid. str. 81–2.
4. Ibid. str. 21.
5. Jediná zmínka o Stephensonovi v Gilbertově *Finest Hour* (str. 990) – jako o „delegát náčelníka tajných britských služeb ve Washingtonu“.
6. Otištěno ve Staffordovi, str. 219–24, z PRO CAB 80/56.

Habeš

1. Viz Dudley Clarke, *Seven Assignments* (s Wavellovým úvodem), (Cape 1948).
2. Viz David Mure, *Master of Deception* (Kimber 1980), život Dudleyho Clarkea.
3. Názorná užitečná mapa v knize Christophera Sykese, *Orde Wingate* (Collins 1959), str. 259.
4. Ronald Lewin, *The Chief* (Hutchinson 1980), str. 74.
5. Ibid. str. 71–3.
6. Dodds-Parker, *Setting Europe Ablaze*, str. 57–9; srov. Stafford, str. 250.
7. Viz jeho *Sealed and Delivered* (Hodder & Stoughton 1942), která se o ničem nezmiňuje.
8. Sykes, *Orde Wingate*, str. 244.
9. Steer, *Sealed and Delivered*, str. 69–70, 105–6, a informace z historického oddělení letectva na minsterstvu obrany.
10. Sykes, *Orde Wingate*, str. 245 a pozn.
11. Job, sv.7.
12. W. E. D. Allen, *Guerilla War in Abyssinia* (Penguin 1943), str. 92.

13. Ibid. str. 88.
14. Judges, str. vii. 19–20.
15. Allen, *Guerilla War*, str. 31.
16. Ibid. str. 77.
17. Charles J. Rolo, *Wingate s Raiders* (Harrap druhé vyd. 1944), str. 29–30; Sykes, *Orde Wingate*, str. 297.
18. Sykes, str. 300.
19. Ibid. str. 280.
20. *Setting Europe Ablaze*, str. 61, 67, 72–3.
21. Ibid. str. 73.

Polsko

1. Viz mapa v *Poland, SOE and the Allies* od Garlinského, str. 66.
2. Ibid. pozn. str. 217, 237–38.
3. J. Garlinski, „The Polish Underground State (1939–45)“ v *Journal of Contemporary History* (duben 1975), str. x, 231.
4. *Guerilla War*, str. 20.
5. Srov. Foot, *France*, str. 24.
6. Srov. Elisabeth Barkerová, *Churchill and Eden at War* (New York: St. Martin s 1978), str. 247–48.
7. Garlinski, *Poland, SOE and the Allies*, str. 110–14.
8. Ibid. pozn. 114.
9. Ibid. str. 115–17.
10. Ibid. str. 125–33, 165.
11. R. J. Sontag a J. S. Beddie, *Nazi-Soviet Relations 1939–1941* (Washington, DC: ministerstvo zahraničí 1948), str. 105–8.
12. Garlinski, *Poland, SOE and the Allies*, str. 134–40, pozn. str. 196.
13. Viz J. Garlinski, *Fighting Auschwitz* (Julian Friedmann 1975).
14. Hinsley, str. ii, 668.
15. Sweet-Escott, str. 27.
16. Srov. ibid. str. 34, 43, 57.
17. Vyšetřující soud v PRO AIR 2/9234.
18. Rozhovor s ním, 1978.
19. Barker, *Churchill and Eden at War*, str. 253.
20. Nikde lépe než J.M. Ciechanowski v knize *The Warsaw Rising of 1944* (Cambridge: CUP 1974).
21. V knize *These Remain* (Michael Joseph 1969), str. 151.
22. Kemp, *No Colours or Crest*, str. 279.
23. Ibid. str. 243–88.
24. Úvod ke Garlinského *Poland, SOE and the Allies*, str 11.

Československo

1. Identifikován jako Paul Thümmel v titulu J. F. N. Bradleyho, *Lidice* (Ballan-

8. tine 1972), srov. J. Piekalkiewicz, *Secret Agents, Spies and Saboteurs* (Newton Abbot: David & Charles 1974), str. 132–49.
9. F. Moravec, *Master of Spies* (Bodley Head 1975), str. 224. Callum MacDonald, *The Killing of Obergruppenführer Reinhard Heydrich* (Macmillan 1989) je titul vyčerpávající.
10. Patrick Howarth, *Undercover* (Routledge & Kegan Paul 1980), str. 23.
11. *Slovenské národné Povstanie na mapách* (Bratislava: Slovenská Kartografia 1974), str. 2.
12. *Works* (Macmillan: Bombay vyd. 1938), str. xxviii, 14.

Maďarsko

1. Davidson, *Special Operations Europe*, str. 51–60.
2. Viz Barker, *British Policy in South-East Europe*, str. 251–59, a Gyula Juhász, *Magyar-Brit titkos tárgyalások 1943-ban* (Budapešť: Kossuth Könyvkiado 1978). Ten, kdo tuto knihu nemá k dispozici, je odkázán na Juhászovy prameny jako PRO FO 371/34450–51, 34495, 34498.
3. Sweet-Escott, str. 204.
4. Foot a Langley, MI 9, str. 225.
5. Viz jeho *Partisan Picture* (Bedford Books 1946).

Německo a Rakousko

1. Viz Heinz Höhne, *Canaris* (Secker & Warburg 1979), str. 485, 650. Hinsley se o setkání nezmiňuje.
2. Viz její *The Europe I Saw* (Collins 1968), str. 168–69, 188. Co se týče Trotta, viz Christopher Sykes, *Troubled Loyalty* (Collins 1969), zvl. str. 355–69 o německém debaklu při pokusu o soupeření se SOE.
3. Podle F. Parriho a F. Venturiho v publ. *European Resistance Movements 1939–45* (ustanovení milánské konference z r. 1961) (Pergamon Press 1964), str. ii, xxviii.
4. *The Memoirs of Lord Gladwyn* (Weidenfeld & Nicolson 1972), str. 89 případ zveličuje.
5. Viz Peter Hoffmann, *German Resistance*, str. 397–411.
6. Viz Foot, *Resistance*, str. 300–4.
7. Foot a Langley, MI 9, str. 32–3.
8. „Trotsky“ Davies, *Illyrian Venture* (Bodley Head 1952), str. 212.
9. Michael Joseph 1979.
10. Zóna 1 na mapě v *Resistance*, Foot, str. 187.
11. Radomir V. Luza, *The Resistance in Austria, 1938-45* (Minneapolis: Minnesota UP 1984), str. 220.
12. Luza, op.cit.
13. Howarth, *Undercover*, str. 26–8.
14. Luza, str. 245–46.
15. Srov. Foot, *France*, str. 45–53.
16. Luza, str. 291–332.

Dánsko

1. Odense: UP 1976–7 a 1978.

Norsko

1. Viz David Howaerth, *We Die Alone* (Collins 1955).
2. Viz Knut Haukelid, *Skis against the Atom* (Kimber 1954), s dlouhou Gubbinsovou předmluvou o povaze SOE.

Benelux

1. Shrnutí viz Foot, *Resistance*, str. 258-9.
2. Viz Henri Bernard, *Un Maquis dans la Ville* (Marcinelle: La Renaissance du Livre 1970), str. 226, líčí, jak se Belgičanům skoro podařilo vyřešit problém urbánní guerilly. Viz rovněž J. L. Moulton, *Battle for Antwerp* (Ian Allan 1978), str. 1–55.

Francie

1. Viz David a Sylvia Ecclesovi, *By Safe Hand* (Bodley Head 1982).
2. Foot, *France*, str. 151; v Hinsleym o tom ani není ani zmínka.
3. Foot, *France*, str. 94–101, 69–73.
4. Ibid. str. 122–3.
5. Ibid. str. 96, 312–14, 326–28.
6. Ibid. 62; rozhovor s A. Sicotem („Aristidem“), 1967.
7. Viz Leonhard, *Child of the Revolution*, str. 297-388 jako živou ilustraci z Berlína v r. 1945.
8. Foot, *France*, str. 237–8.
9. Viz Foot (red.), *War and Society*, str. 61, 65–6.
10. O Moulinovi neexistují žádné prameny v angličtině vyjma esejů E.Picket-Wickse, *Four in the Shadows* (Jarrolds 1957) a mé knihy *Six Faces of Courage*. Hlavní biografie Daniela Cordiera, *Jean Moulin*, je zatím k dispozici ve dvou dílech z plánovaných šesti (Paris: Batt s 1989).
11. Cordier, *Jean Moulin*, (Paris: CNRS 1983), str. 25.
12. *Hugh Dormer's Diaries* (Cape 1947) živě líčí život bojujícího anglikánského katolíka, Angličana. Dormer zahynul v Normandii u svého pluku – Irish Guards ke konci července 1944.
13. Foot, *France*, str. 286–8.
14. Ibid. kap. 10.
15. Bruce Marshall, *The White Rabbit* (Evans 1952), Yeo-Thomasovo podání válečných událostí pozoruhodně obstojí ve srovnání s oficiálními záznamy.
16. Rozhovor s ním, 1981.
17. E. D Astier v knize *Les Dieux et les Hommes* (Paris: Juillard 1952), str. 76–83, 179, o tom publikuje záznamy; srov. Foot, *France*, str. 353–55.

18. Ibid. str. 474.
19. V publ. *Envers et contre tout* (Paris: Laffont, 2 díly, 1947–50), str. ii, 308–9.
20. Foot, *France*, str. 408–9.
21. Ibid. str. 250, 409, doplnil a opravil Henri Lampéri re, *Histoire du Maquis de Saint-Clair* (Conde-sur-Noireau: Corlet 1982).
22. Rozhovor s Mockler-Ferrymanem, 1978.

Španělsko a Itálie

1. F. W. Deakin, *The Brutal Friendship* (Penguin 1962), str. 515–17.
2. James Gleeson a Tom Waldron, *Now It Can Be Told* (Elek 1952), str. 121–48.
3. *From Cloak to Dagger* (Kimber 1982).
4. Hodder & Stoughton 1955.

Balkán

Turecko a Rumunsko

1. Sweet-Escott, str. 83.
2. Viz Foot, *Resistance*, pozn. 170, a I. Porter, *Operation „Autonomous“* (Chatto & Windus, 1989).

Káhira

1. Srov. Davidson, *Special Operations Europe*, str. 112–15; dále viz Artemis Cooper *Cairo in the War* (Hamish Hamilton, 1989).

Řecko

1. Viz F. P. Walters, *A History of the League of Nations* (Oxford: OUP 1952), str. i, 244–55.
2. Převzato z *The Listener* z knihy Patricka Howartha (vyd.), *Special Operations* (Routledge & Kegan Paul 1955), str. 1.
3. Viz jeho článek v *Balkan Studies* (Salonika: 1982), str. xxiii, 127.
4. *The Cretan Runner* (Faber 1978). Viz rovněž Xan Fielding, *Hide and Seek* (Secker & Warburg 1954).
5. Viz W. Stanley Moss, *Ill Met by Moonlight* (Harrap 1950).
6. Woodhouse v *European Resistance Movements* (Pergamon Press 1960), str. i, 382, záznamy konference v Li ge v r. 1958).
7. E. C. W. Myers, *Greek Entanglement* (Hart-Davis 1955), str. 64.
8. Ibid. str. 177–86.
9. Nicholas Hammond, *Venture into Greece* (Kimber 1983), str. 48–50, 74–6, 169–73.
10. Ibid. str. 64.
11. *Report on Experience*, str. 124–5.
12. C. M. Woodhouse, *Apple of Discord* (Hutchinson 1948), zůstává tím nejlepším shrnutím.

Jugoslávie

1. Viz D.A.T. Stafford, „SOE and British Involvement in the Belgrade Coup d'Etat of March 1941“, *Slavic Review* (Chicago: září 1977), xxxvi/3.
2. F. W. D. Deakin, *The Embattled Mountain* (Oxford: OUP 1971), publ. pozoruhodná tím, jak pravdivě odhaluje chaos podzemní, neregulární války.

Albánie

1. Glen, *Foothills against a Whirlwind*, str. 155.
2. Davies, *Illyrian Venture*, str. 7.
3. Kemp, *No Colours or Crest*, pozn. 152.
4. Amery, *Approach March*, str. 421.
5. Allen, *Guerilla War*, str. 124.
6. Foot a Langley, MI 9, str. 194–6, ze záznamů 650-617 a 670-614-3 ve Výzkumném středisku historie Alberta F. Simpsona, Maxwell AFB, Alabama.

Dálný východ

1. Cruickshank, *Far East*.
2. Ibid. pozn. 212.
3. Ibid. str. 211.
4. Geoffrey Parker, *Black Scalpel* (Kimber 1968), str. 69–76; srov. rovněž Sir J. G. Lomax, *The Diplomatic Smuggler* (Barker 1965).
5. Cruickshank, *Far East*, str. 217.
6. Srov. Foot a Langley, MI 9, str. 270. Jeho syn Edwin Ride zasazuje celý příběh v BAAG (Hong Kong: Oxford UP 1981).
7. (Sir) Laurens van der Post, *The Night of the New Moon* (Hogarth Press 1970).
8. D. C. Horton, *Ring of Fire* (Leo Cooper/Secker & Warburg 1983) neposkytuje ani odkazy ani poznámky k pramenům.
9. Cruickshank, *Far East*, str. 250.
10. Horton, *Ring of Fire*, str. 74.
11. Ibid. str. 141–44.

1. Howarth, *Undercover*, str. 139.
2. Stafford, op.cit. str. 202–4.

Kapitola XI

1. *On War*, str. 482.
2. Např. Anne-Marie Waltersová (dcera historika Ligy), *Moondrop to Gascony*, str. 277.

Komentář k textu pod fotografií číslo 36 je z knihy Henryho Reeda, *A Map of Verona* (Cape 1946), str. 22.